

PADOMES SECINĀJUMI

2005. gada 24. maijā

par jauniem rādītājiem izglītībā un mācībās

(2005/C 141/04)

PADOME,

ņemot vērā

1. jauno Eiropas Savienības stratēģisko mērķi, kas nosprausti Lisabonas Eiropadomes sanāksmē 2000. gada 23. un 24. martā un atkārtoti apstiprināti Stokholmas Eiropadomes sanāksmē 2001. gada 23. un 24. martā, proti, kļūt par “konkurētspējīgāko un dinamiskāko uz zinātnes atziņām balstīto ekonomiku pasaulē ar ilgtspējīgu ekonomisko izaugsmi, ar darbavietām, kuru kļūst arvien vairāk un kuras kļūst arvien labākas, un ar plašāku sociālo kohēziju”;
2. 2005. gada pavasara Eiropadomes secinājumus, kas uzsver, ka “cilvēku kapitāls ir būtiskākā Eiropas vērtība”⁽¹⁾;
3. Lisabonas Eiropadomes apstiprinājumu, ka Eiropas izglītības un mācību sistēmām jāpiemērojas gan zinību sabiedrības prasībām, gan vajadzībai pēc augstāka līmeņa un kvalitatīvākas nodarbinātības. No tā izriet pilnvaras, ko Lisabonas Eiropadome devusi Izglītības padomei “pārdomāt visus konkrētos izglītības sistēmu nākotnes mērķus, pievērsties kopējām rūpēm un prioritātēm, ņemot vērā valstu dažādību, lai dotu ieguldījumu Luksemburgas un Kārdifas procesos”⁽²⁾;
4. 2002. gada 15. un 16. martā notikušās Barselonas Eiropadomes secinājumi⁽³⁾, kuros bija atbalstīta darba programma⁽⁴⁾, kas ietver arī aptuvenu rādītāju sarakstu, ko izmantot, vērtējot virzību pretī trīspadsmit konkrētu mērķu īstenošanai, izmantojot atvērtas koordinācijas metodi, lai Eiropas izglītības un mācību sistēmas kļūtu par “kvalitātes atsauci pasaulē līdz 2010. gadam”, un kuros bija aicināts izstrādāt valodu prasmes rādītāju;
5. apstiprinājums tam, ka rādītāji un pieci atsaucē līmeņi ir paši svarīgākie, ievirzot un vērtējot panākumus izglītības un mācību jomā, tiecoties sasniegt Lisabonas mērķus⁽⁵⁾;
6. 2004. gada februāra kopīgajā starpposma ziņojumā⁽⁶⁾, kurā bija uzsvērtā vajadzība uzlabot esošo rādītāju kvalitāti un salīdzināmību, jo īpaši mūžizglītības jomā, un lūgums, lai pastāvīgā Rādītāju un kritēriju grupa un visas esošās darbagrupas līdz 2004. gada beigām ņaktu klajā ar slēgtu rādītāju sarakstu, kuri būtu jāizstrādā;
7. Komisijas pirmā atbilde uz lūgumu ieskicēja iespējamās īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa stratēģijas deviņās rādītāju nozarēs⁽⁷⁾;

APLIECINA, ka

8. regulāra sniegumu un panākumu pārraudzība, izmantojot rādītājus un kritērijus, ir būtiska Lisabonas procesa daļa, kas ļauj noteikt stiprās un vājās vietas, lai varētu sniegt stratēģiskas norādes un vadību tiklab īstermiņa kā ilgtermiņa pasākumiem, īstenojot “Izglītības un mācību 2010” stratēģiju”;

ATZĪST, ka

9. ir vēlams attīstīt saskanīgu rādītāju un kritēriju sistēmu, lai pārraudzītu sniegumu un panākumus izglītības un mācību jomā;
10. jauniem rādītājiem vajadzīgo datu izstrāde var izrādīties par ilgtermiņa projektu, kas var ilgt pat 5 līdz 10 gadus;
11. izglītības un mācību jomā izvērstu pastiprinātu sadarbību varētu izmantot, lai izstrādātu vienotu rādītāju sistēmu, ko atbalsta attiecīgi datu avoti, un kas sniedzas daudz tālāk nekā paredzēts Lisabonas sanāksmē;
12. “mūžizglītības pētījumu vienības” izveide Kopīgajā pētniecības centrā ISPRĀ var būtiski celt Komisijas pētniecības jaudas jaunu rādītāju izstrādes ziņā;

⁽¹⁾ Dok. 7619/05., 34. punkts.⁽²⁾ Dok. SN 100/1/00 REV 1, 27. punkts.⁽³⁾ SN 100/1/02 REV 1.⁽⁴⁾ “Sīki izstrādāta darba programma, pamatojoties uz ziņojumu par konkrētiem izglītības un mācību sistēmu mērķiem”, ko Izglītības padome pieņēmusi 2002. gada 14. februārī.⁽⁵⁾ Padomes secinājumi par kritērijiem, pieņemti 2003. gada 5. maijā.⁽⁶⁾ “Izglītība un mācības 2010”- Lisabonas Stratēģijas panākumi ir atkarīgi no steidzamām reformām, ko kopīgi pieņēmusi Padome un Komisija 2004. gada 26. februārī.⁽⁷⁾ Komisijas darba dokuments “Jauni rādītāji izglītībā un mācībās” (SEC(2004), 1524).

UZSVER, ka

13. būtu pilnībā jāizmanto esošie dati un rādītāji, reizē koncentrējot pūliņus, lai uzlabotu to salīdzināmību, būtiskumu un operativitāti;
14. jaunu rādītāju izstrāde pilnībā ņem vērā dalībvalstu atbildību, organizējot to izglītības sistēmas, un tai nevajadzētu ne uzkrāt lieku administratīvu vai finanšu nastu attiecīgai organizācijai un iestādēm, ne arī izraisīt to rādītāju skaita palielināšanos, ko izmanto panākumu pārraudzībā;
15. ir jāturpina stiprināt sadarbību ar citām starptautiskām organizācijām, kas darbojas šajā jomā (piem., OECD, UNESCO, IEA), jo īpaši, lai uzlabotu starptautisku datu saprotamību;

AICINA Komisiju:

16. attiecībā uz rādītāju jomām, kurās jau ir savākti dati vai ir paredzēti ES apsekojumi, turpināt attīstīt un Padomei iesniegt stratēģijas tajās rādītāju nozarēs kā investīciju efektivitāte, ICT, mobilitāte, pieaugušo izglītība, skolotāji un mācībspēki, profesionālā izglītība un mācības, sociālas atstumtības novēršana un aktīva pilsonība;
17. attiecībā uz rādītāju nozarēm, kurās nav salīdzināmu datu, iesniegt Padomei priekšlikumus sīki izstrādātām aptaujām, lai varētu izstrādāt jaunus rādītājus šādās nozarēs:
 - iemācīties mācīties;
 - valodu prasmes;un visās citās nozarēs, kurās jauni apsekojumi varētu kļūt būtiski svarīgi;
18. attiecībā uz rādītāju nozarēm, kurās starptautiskas organizācijas (piem., OECD, UNESCO, IEA) paredz jaunus apsekojumus, sadarboties ar starptautiskām organizācijām, lai apmierinātu ES vajadzības pēc informācijas tādās rādītāju

nozarēs kā ICT, pieaugušo izglītība un skolotāju profesionālā izaugsme, ja citas starptautiskas organizācijas jau pārrunā iespējamību veikt apsekojumus;

19. izstrādājot stratēģijas un jaunus instrumentus datu vākšanai, arī sadarbībā ar starptautiskām organizācijām:
 - vajadzības gadījumā analizēt to politisko nozīmību, reizē apsverot attiecības starp cilvēku kapitāla attīstību un integrētu izglītības darba politiku;
 - nākt klajā ar sīkiem ierosināto jauno apsekojumu tehniskiem parametriem;
 - ietvert veicamā izstrādes darba grafiku;
 - ietvert tāmi paredzamo izstrādes darbu un vajadzīgās infrastruktūras izmaksām un vēlākai datu vākšanai iesaistītās dalībvalstīs un Komisijas vajadzībām;
 - konkrēti norādīt attiecīgās vadības struktūras, kas ļauj dalībvalstīm iesaistīties metodoloģijas un izstrādes darbos, un spēt pieņemt vajadzīgos lēmumus, nodrošinot būtisku un kvalitatīvu datu izstrādi saskaņā ar grafiku;
20. paredzot sniegt ziņojumu Padomei vēlākais līdz 2006. gada beigām:
 - ņemt vērā ierosmes citās apsekojumu nozarēs, arī analizējot ICT efektivitāti mācībās, mobilitātes iespaidu uz darba tirgu un augstskolu studentu sociālo izceļšanos;
 - izvērtēt panākumus, kas gūti, veidojot vienotu rādītāju un kritēriju sistēmu, darbojoties saskaņā ar Lisabonas mērķiem izglītības un mācību jomā, arī apsverot to, cik piemēroti ir pašreiz izmantojamie panākumu pārraudzības rādītāji.